

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean Lausunto aiheesta Komission kertomus Kilpailupolitiikkaa koskeva kertomus 2006

KOM(2007) 358 lopullinen

(2008/C 162/05)

Euroopan komissio päätti 25. kesäkuuta 2007 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 262 artiklan nojalla pyytää Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon aiheesta

Komission kertomus — Kilpailupolitiikkaa koskeva kertomus 2006

Asian valmistelusta vastannut ”yhtenäismarkkinat, tuotanto ja kulutus” -erityisjaosto antoi lausuntonsa 31. tammikuuta 2008. Esittelijä oli Franco **Chiriaco**.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 13.–14. helmikuuta 2008 pitämässään 442. täysistunnossa (helmikuun 13. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 141 ääntä puolesta ja 3 vastaan 5:n pidettyssä äänestämässä.

1. Johdanto

1.1 Vuonna 2006 julkaistussa kilpailupolitiikkaa koskevassa kertomuksessa esitellään alan sisäisiin järjestelyihin ja komission työskentelymenetelmiin tehtyjä muutoksia sekä esitetään, miten komissio varmistaa Euroopan talouden hallintotavan johdonmukaisuuden pyrkiessään Lissabonin strategian tavoitteisiin.

2. Välineet

2.1 Kilpailuoikeus ⁽¹⁾ — EY:n perustamissopimuksen 81 ja 82 artikla ⁽²⁾

2.1.1 Sakot ovat komissiolle keskeinen väline estettäessä yrityksiä rikkomasta kilpailusääntöjä.

Sakoista vapauttamiselle ja sakkojen lieventämiselle on määritetty uudet raja-arvot kartelleja koskevissa asioissa. Uusien suuntaviivojen mukaan määrättävän sakon perusmäärä lasketaan prosentteina rikkomiseen liittyvän tuotteen vuosimyyntistä (perusmäärä voi olla enintään 30 prosenttia kyseisestä myyntistä). Kyseinen määrä kerrotaan niiden vuosien määrällä, jona yritys on osallistunut kartelliin (toistuvissa tapauksissa sakko voi olla jopa 100 prosenttia).

2.1.2 Valvontamenettelyn tehostamiseksi on annettu vihreä kirja yhteisön kilpailuoikeuden rikkomisesta johtuvista vahingonkorvauskanteista. Yhteisön kilpailuoikeudesta säädetään EY:n perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklassa. Vihreästä kirjasta on keskusteltu perusteellisesti unionissa, ja yksittäisten jäsenvaltioiden hallitukset, kilpailuasioista vastaavat viranomaiset, yritykset, kuluttajajärjestöt, asianajajat ja korkeakoulut ovat esittäneet siitä yli 150 kannanottoa.

⁽¹⁾ Seuraavat komission päätökset on saatettu Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäviksi. Lukuunottamatta asiaa De Beers, jossa tuomioistuin kumosi komission päätöksen, yhtäkään lopullista tuomiota ei tähän mennessä ole annettu: asia COMP/38.638, Synteettinen kumi, komission päätös 29.11.2006; asia COMP/39.234, Seostelisiä (pätöksen tekeminen uudelleen), komission päätös 20.12.2006; asia COMP/38.907, Teräspalkit (pätöksen tekeminen uudelleen), komission päätös 8.11.2006; asia COMP/38.121, Liittimet, komission päätös 20.9.2006; asia COMP/38.456, Bitumi — Alankomaat, komission päätös 13.9.2006; asia COMP/38.645, Metakrylaatit, komission päätös 31.5.2006; asia COMP/38.620, Vetyperoksidi ja perboraatti, komission päätös 3.5.2006; Asia COMP/38.113, Prokent/Tomra; asia COMP/38.348, Repsol CPP, komission päätös 12.4.2006; asia COMP/38.381, De Beers, komission päätös 22.2.2006.

⁽²⁾ EUVL C 321, 29.12.2006.

Myös Euroopan talous- ja sosiaalikomitea suhtautuu myönteisesti komission aloitteeseen vihreästä kirjasta antamassaan lausunnossa ⁽³⁾, joka perustuu asiasta käytyyn laajaan keskusteluun.

2.1.3 Komissio on kartelleja koskevien toimien yhteydessä julkaissut seitsemän lopullista päätöstä, joissa 41 yritystä tuomitaan maksamaan sakkoja yhteensä 1 846 miljoonaa euroa (vuonna 2005 sakkoja saaneita yrityksiä oli 33 ja sakkojen kokonaismäärä 683 miljoonaa euroa).

2.2 Yrityskeskittymien valvonta ⁽⁴⁾

2.2.1 Komissio on julkisen kuulemisen avulla tarkentanut ohjeita toimivaltakysymyksissä ⁽⁵⁾, jotka saattavat tulla esiin sulautuma-asetuksen mukaisessa yrityskeskittymien valvonassa ⁽⁶⁾.

Uusi tiedonanto, joka oli alun perin määrä antaa vuonna 2007, korvaa asiasta annetut nykyiset tiedonannot.

2.2.2 Vuonna 2006 komissiolle ilmoitettiin sääntöjä sovellettaessa 356 yrityskeskittymää. Komissio teki yhteensä 352 lopullista päätöstä, joista 207 yksinkertaistetussa menettelyssä.

2.3 Valtiontukien valvonta

2.3.1 Komissio on yksinkertaistanut aluetuen hyväksymistä antamalla ryhmäpoikkeusasetuksen ⁽⁷⁾, tutkimus- ja kehitystyöhön sekä innovaatiotoimintaan myönnettävä valtiontuen (T&K&I) hyväksymistä antamalla uudet puitteet ⁽⁸⁾, pienten ja keskisuurten yritysten investointien edistämiseen tarkoitettujen suorien tukien hyväksymistä helpottamalla pk-yritysten pääomansaantia ⁽⁹⁾ sekä ympäristönsuojeluun suunnattavien tukien hyväksymistä.

⁽³⁾ INT/306. ETSK:n lausunto on luettavissa Internet-osoitteessa http://eescopinions.eesc.europa.eu/EESCopinionDocument.aspx?identifier=ces\int\int306\ces1349-2006_ac.doc&language=FI.

⁽⁴⁾ Vain seuraava komission päätös on saatettu Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäviksi: asia COMP/M.3796, Omya/J.M.Huber PCC.

⁽⁵⁾ Ohjeet ovat luettavissa internet-osoitteessa http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/legislation/jn_en.pdf.

⁽⁶⁾ Asetus (EY) N:o 139/2004.

⁽⁷⁾ Asetus (EY) N:o 1628/2006.

⁽⁸⁾ EUVL C 323, 30.12.2006, s. 1.

⁽⁹⁾ EUVL C 194, 18.8.2006, s. 2.

Komissio on myös antanut uuden vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen ⁽¹⁰⁾. Sen perusteella enintään 200 000 euron ⁽¹¹⁾ tukea kolmen vuoden jakson aikana, ei katsota valtiontueksi.

2.3.2 Sääntöjä soveltaessaan komissio tutki vuonna 2006 kaikkiaan 921 valtiontukitapausta, mikä merkitsi 36 prosentin lisäystä vuoteen 2005 verrattuna. Komissio antoi 710 lopullista päätöstä. Suuressa osassa — 91 prosentissa — tapauksista komissio hyväksyi tuet ilman muodollista tutkintamenettelyä, sillä se katsoi ne kilpailusääntöjen mukaisiksi.

2.3.3 Komissio piti tässä yhteydessä koulutustukia hyödyllisinä unionin yhteistä etua ajatellen. Se arvioi tiukasti vaikeuksissa oleville yrityksille suunnattuja pelastamistukia ja rakenneuudistustukia ja piti niitä oikeutettuina vain tiukoin ehdoin ⁽¹²⁾.

3. Alakohtainen kehitys

3.1 Energia

3.1.1 Komission 10. tammikuuta 2007 antama energia-alan loppuraportti ⁽¹³⁾ antaa kuvan unionista, jossa kaasun ja sähkön tukkuhinnat nousevat jatkuvasti ja jossa kuluttajilla on energia-tuotteiden markkinoille pääsyä koskevien esteiden vuoksi suhteellisen vähän valinnan mahdollisuuksia.

3.1.2 Komissio on käynnistänyt eräitä kartellitutkimuksia verkko- ja varastointikapasiteetin varaamisesta, pitkäaikaisista kapasiteettivaruuksista, markkinoiden jakamisesta sekä pitkäaikaisista sopimuksista tukku-/vähittäismyyjien ja tuotantoketjun loppupään asiakkaiden välillä.

3.1.3 Komissio on energia-alan yrityskeskittymien osalta toteuttanut useita toimia ja tehnyt asianomaisia päätöksiä. Tärkeimmät tapaukset ovat olleet *DONC/Elsam/Energi E2* ⁽¹⁴⁾ ja *Gaz de France/Suez* ⁽¹⁵⁾.

⁽¹⁰⁾ Asetus (EY) N:o 1998/2006.

⁽¹¹⁾ Summa on kaksinkertainen edelliseen asetukseen verrattuna (ks. asetus (EY) N:o 69/2001, EYVL L 10, 13.1.2001, s. 30).

⁽¹²⁾ Ks. asia Northern Rock (IP/07/1859). Komissio katsoi, että Englannin keskuspankin 14. syyskuuta 2007 riittäviä pankkitakuita ja korkoja vastaan myöntämät käteisvarat eivät ole valtiontukea. Sitä vastoin Yhdistyneen kuningaskunnan valtiovarainministeriön 17. syyskuuta talletuksille antamat vakuudet sekä 9. lokakuuta toteuttamat toimet, joiden ansiosta Northern Rock sai käyttöönsä lisävaroja valtiovarainministeriön vakuuksina, ovat valtiontukea. Tällaiset toimet voidaan hyväksyä vaikeuksissa olevien yritysten pelastamistueksi ja rakenneuudistustueksi sovellettaessa yhteisön asianomaisia suuntaviivoja. Kyseisten suuntaviivojen perusteella tämänkaltaisen tuki on annettava korkeintaan kuuden kuukauden pituisina lainoina tai vakuuksina. Pankkialalla on kuitenkin olemassa eräitä varovaisuussäännöistä riippuvia poikkeuksia, joita on sovellettu erityistapauksissa. Kyseisten suuntaviivojen perusteella Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset ovat sitoutuneet esittämään komissiolle 17. maaliskuuta 2008 mennessä Northern Rockia koskevan rakenneuudistussuunnitelman, joka menee lyhyen aikavälin yksinkertaisia pelastamistoimia pidemmälle. Siitä, onko kyseinen suunnitelma valtiontukea, on päätettävä suunnitelman konkreettisen muodon sekä rakenneuudistustukea koskevien sääntöjen perusteella.

⁽¹³⁾ KOM(2006) 851 lopullinen.

⁽¹⁴⁾ Asia COMP/M.3868, *DONG/Elsam/Energi E2*, komission päätös 14.3.2006.

⁽¹⁵⁾ Asia COMP/M.4180, *Gaz de France/Suez*, komission päätös 14.11.2006.

3.1.4 Valtiontukien valvonnassa on ilmennyt, että julkisten verkko-operaattorien ja tuottajien sopimuksin on Unkarissa ja Puolassa suljettu osia tukku- ja vähittäismarkkinoista ja että Italiassa eräille teollisuusyrityksille tarjotut edulliset tariffit ovat vääristäneet kilpailua. Myös valtiontukia uusiutuvan energian alalla käsittelevä päätös on tärkeä, sillä sen avulla varmistetaan, että julkista rahoitusta voidaan myöntää vain erityistapauksissa ja ettei yrityksiä tai toimintaa voida edistää perusteella.

3.2 Rahoituspalvelut

3.2.1 Komissio käynnisti vuonna 2005 tutkimuksen vähittäispankkitoiminnasta ⁽¹⁶⁾ etenkin rajojen yli käytävän kilpailun osalta. Tutkimuksen loppuraportti julkaistiin 31. tammikuuta 2007, ja siinä havaittiin seuraavia ongelmia: markkinoille tulon esteet, markkinoiden pirstaloituminen sekä korkea keskittymisaste maksukorttien myöntäjien ja niiden hankkijoiden keskuudessa.

3.2.2 Komissio julkaisi 24. tammikuuta 2007 väliraportin laajasta yritysvakuutusalan tutkinnasta.

3.2.3 Lisäksi komissio hyväksyi huomattavan määrän rahoituspalvelualan keskittymiä, esimerkkinä *Talanx Aktiengesellschaft* ⁽¹⁷⁾.

3.2.4 Valtiontukien valvonnalla on varmistettu yhtäläiset kilpailuedellytykset rahoituspalveluille, etenkin uusille toimijoille ja ulkomaisille pankeille. Komission aloitteesta on myös poistettu Luxemburgin piilotukijärjestelmä holdingyhtiöille.

3.3 Sähköinen viestintä

3.3.1 Suurin osa sähköisen viestinnän palvelujen tarjoajista noudattaa sähköisistä verkoista ja -palveluista annettua EU:n lainsäädäntöä. Komissio on antanut suosituksen, jonka mukaan kansallisten sääntelyviranomaisten on sovellettava ennakkosääntelyä 18:lla tuote- ja palvelumarkkinalla sekä tukku- että vähittäismyyntitasolla ⁽¹⁸⁾. Laajakaistamarkkinat tarjoavat esimerkin ja tietoa markkinoista, joilla sovelletaan samanaikaisesti ennakkoon toimialakohtaista sääntelyä ja jälkikäteen kilpailuoikeutta.

3.4 Tietotekniikka

3.4.1 Komissio on edelleen estänyt kilpailuvääristymät tietotekniikan alalla, jolle on tunnusomaista digitaalinen yhdyntäminen ja yhteentoimivuuden kasvava merkitys.

⁽¹⁶⁾ Komission päätös 13.6.2005 (EUVL C 144, 14.6.2005, s. 13).

⁽¹⁷⁾ Asia COMP/M.4055, *Talanx/Gerling*, komission päätös 5.4.2006.

⁽¹⁸⁾ Komission suositus, annettu 11. helmikuuta 2003, sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen yhteisestä sääntelyjärjestelmästä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/21/EY mukaisesti ennakkosääntelyn alaisiksi tulevista merkityksellisistä tuote- ja palvelumarkkinoista sähköisen viestinnän alalla (EUVL L 114, 8.5.2003, s. 45). Komissio antoi uuden suosituksen 17. joulukuuta 2007 (EUVL L 344, 28.12.2007, s. 65), ja siinä viitataan tässä yhteydessä vain kahdeksaan markkina-alaan.

Tässä yhteydessä tapaus *Microsoft* on hyvin merkittävä. Yritys ei toimittanut komissiolle ajoissa pyydettyjä tietoja, ja sille langetettiin sakot. *Microsoftin* komission päätöstä vastaan nostama kanne⁽¹⁹⁾ hylättiin Euroopan yhteisöjen ensimmäisen asteen tuomioistuimen tuomiossa 17. syyskuuta 2007⁽²⁰⁾.

3.4.2 Yrityskeskittymien valvonnan alalla komissio on hyväksynyt *Nokian* ja verkkolaiteryritys *Siemens AG:n* yhdistymisen sekä *Alcatel-* ja *Lucent Technologies* -yritysten sulautumisen, sillä se katsoi, että optisten verkkolaitteiden ja laajakaistarakaisujen tarjonnan markkinat olisivat kilpailukykyiset myös sulautuman toteuduttua.

3.5 Viestintäala

3.5.1 Kilpailupolitiikan tavoite viestintäalalla on varmistaa tasapuoliset kilpailuedellytykset sekä eri kaupallisten operaattorien että kaupallisten ja julkisten operaattorien kesken.

3.5.2 Digitaalisen lähetystoiminnan alalla komissio aloitti rikkomusmenettelyn tutkiakseen, asetetaanko Italian digitaalilähetyksiin siirtymistä sääntelevässä lainsäädännössä televisioyhtiöille rajoituksia. Lisäksi komissio tutki, myönnetäänkö siinä kilpailudirektiivin vastaisesti kilpailuetuja nykyisille analogisille operaattoreille.

3.5.3 Komissio on myös toiminut useaan otteeseen aktiivisesti varmistaakseen todellisen kilpailun keskeisen ohjelmäsällön (ns. premium-sisällön) osalta elokuville ja muille audiovisuaalisille teoksille myönnettävän valtiontuen sekä tekijänoikeuksien yhteydessä.

3.6 Kuljetusala

3.6.1 Suurimpia ongelmia ovat suojellut kansalliset maantiekuljetusten markkinat, vähäinen yhteentoimivuus rautatieliikenteessä sekä satamapalvelujen käytön avoimuuden puute meriliikenteessä.

3.6.2 Maantiekuljetusten alalla komissio hyväksyi edelleen valtiontuen ympäristönsuojelua tukevan puhtaamman teknologian käyttöönoton edistämiseksi sekä julkisen palvelun velvoitteiden täyttämiseksi.

3.6.3 Rautatieinfrastruktuuriin myönnettävän valtiontuen alalla tehty komission päätös oli hyvin merkittävä, sillä sen perusteella rautatieinfrastruktuurin rahoitus ei ole valtiontukea vaan kuuluu julkishallinnon vastuualueeseen⁽²¹⁾.

3.6.4 Meriliikenteen alalla komissio on sitoutunut julkaisemaan suuntaviivat kilpailuoikeuden soveltamisesta, jotta helpotetaan siirtymistä täysin vapaaseen kilpailuun. Valtiontukien osalta komissio on vaatinut sellaisten kansallisuutta koskevien lausekkeiden poistamista, joilla varustamot vapautetaan merimiehiä koskevista sosiaaliturvamaksuista.

3.6.5 Lentoliikenteen alalla komissio antoi asetuksen (EY) N:o 1459/2006, jolla lopetettiin 1. päivästä tammikuuta 2007 IATA:n matkustajamaksuneuvotteluille EY:n perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohdan kiellosta myönnetty poikkeus EU:n sisäisillä reiteillä. Samalla lopetettiin myös lähtö- ja saapumisaikoja sekä aikatauluja koskeva poikkeus.

⁽¹⁹⁾ Komission päätös on luettavissa internetsivustolla http://ec.europa.eu/comm/competition/antitrust/cases/decisions/37792/art24_2_decision.pdf.

⁽²⁰⁾ Asia T-201/04 (EUVL C 269, 10.11.2007, s. 45).

⁽²¹⁾ Asia N 478/2004, 7.6.2006 (EUVL C 209, 31.8.2006).

3.7 Postipalvelut

3.7.1 Postipalvelumarkkinoiden voimakkaan kehittymisen vuoksi komissio on yhtäältä vähentänyt palveluja, jotka kuuluvat yleispalvelujen tarjoajille myönnettyjen monopoli oikeuksien piiriin, ja toisaalta varmistanut postimarkkinoiden vapautetuilla aloilla käytävän kilpailun, jotta estettäisiin monopoliasemat.

3.7.2 Komissio teki tärkeän päätöksen siitä, että yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvistä palveluista myönnetty korvaus on valtiontukisääntöjen mukainen vain, jos korvauksen määrä ei ylitä julkisen palvelun velvoitteesta aiheutuvia kustannuksia ja edellyttäen, että muita asetettuja velvoitteita noudatetaan.

Lisäksi komissio tutki, saavatko postitoiminnan harjoittajat muita etuja, kuten Ranskan tapauksessa⁽²²⁾. Komissio suositteli tässä yhteydessä, että Ranska lopettaisi postille julkisena laitoksena myönnetyn rajoittamattoman takauksen vuoden 2008 loppuun mennessä.

4. Euroopan kilpailuviranomaisten verkosto ja kansalliset tuomioistuimet

4.1 Vuosi 2006 oli tärkeä, ja sen aikana vakiinnutettiin asetuksella (EY) N:o 1/2003 käyttöön otettu parannettu järjestelmä sekä vahvistettiin yhtäältä Euroopan kilpailuviranomaisten verkoston jäsenten eli kansallisten kilpailuviranomaisten ja komission ja toisaalta komission ja kansallisten tuomioistuinten välistä yhteistyötä.

4.2 Euroopan kilpailuviranomaisten verkoston jäsenten välinen yhteistyö perustuu kahteen kansallisten kilpailuviranomaisten pääasialliseen velvoitteeseen. Velvoitteiden mukaan komissiolle on ilmoitettava uusien menettelyiden aloittamisesta ja joka tapauksessa ennen lopullisen päätöksen tekemistä. Kansalliset kilpailuviranomaiset esittivät komissiolle 150 tutkimusta, joista 125:stä komissio antoi lausunnon ja ohjeita kansallisille kilpailuviranomaisille.

4.3 Euroopan kilpailuviranomaisten verkoston yhteistyön merkitys kuvastuu muun muassa kilpailun pääosaston pääjohtajan sekä toimivaltaisten kansallisten viranomaisten tapaamisessa, jossa hyväksyttiin Euroopan kilpailuviranomaisten verkoston sakoista vapauttamista ja sakkojen lieventämistä koskeva malliohjelma. Komissio ja jäsenvaltioiden viranomaiset ovat tavanneet keskustellakseen yleisistä kartellipoliittisista kysymyksistä, alakohtaisista tutkimuksista tai erityisaloista.

4.4 EU:n kilpailusääntöjen soveltaminen jäsenvaltioiden tuomioistuimissa

4.4.1 Asetuksen (EY) N:o 1/2003 15 artiklan 1 kohdassa annetaan kansallisille tuomioistuimille mahdollisuus pyytää komissiolta sen hallussa olevia tietoja tai sen lausuntoa. Lisäksi jäsenvaltioiden on kyseisen artiklan nojalla toimitettava komissiolle jäljennös kaikista jäsenvaltioiden tuomioistuinten kirjallisista tuomioista.

⁽²²⁾ Asia E 15/2005, Suositus aiheelliseksi toimenpiteiksi Ranskan valtion La Postelle myöntämän rajoittamattoman takauksen vuoksi (ei vielä julkaistu).

4.4.2 Jäsenvaltioiden tuomarien jatkuva koulutus on keskeinen tekijä lisättäessä EU:n kilpailuoikeuden tuntemusta. Komissio osallistuu tässä yhteydessä joka vuosi erilaisten koulutushankkeiden rahoitukseen kaikissa jäsenvaltioissa.

5. Kansainvälinen toiminta

5.1 EU-jäsenyyden valmistelemiseksi komissio avusti Romaniaa ja Bulgariaa kilpailusääntöjen täytäntöönpanossa. Parhailaan komissio avustaa samalla tavoin Kroatiaa ja Turkiaa.

5.2 Komission ja useiden toimivaltaisten kansallisten kilpailuviranomaisten kahdenvälistä vuoropuhelua sekä yhteyksiä Yhdysvaltoihin, Kanadaan ja Japaniin on myös vahvistettu. Kilpailun pääosasto on myös avustanut Kiinaa ja Venäjää kilpailuoikeuden laatimisessa.

5.3 Monenvälisen yhteistyön osalta kilpailun pääosastolla on hyvin tärkeä rooli kansainvälisessä kilpailuverkossa, ja se osallistuu OECD:n kilpailukomiteaan.

6. Toimielinten yhteistyö

6.1 Euroopan parlamentti laatii vuosittain omasta aloitteestaan mietinnön komission kilpailupolitiikkaa koskevasta kertomuksesta. Kilpailupolitiikasta vastaava komission jäsen käy säännöllisesti vuoropuhelua neuvoston sekä asianomaisten Euroopan parlamentin valiokuntien kanssa.

6.2 Lopuksi on korostettava, että komissio tiedottaa Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle merkittävistä aloitteista ja että se osallistuu etenkin ETSK:n komission kilpailupolitiikkaa koskevasta kertomuksesta vuosittain antaman lausunnon hyväksymisen yhteydessä käytävään keskusteluun.

7. Päätelmät ja huomiot

7.1 Kilpailupolitiikan ja talouden kehityspolitiikan välinen yhteys

Kilpailupolitiikka, joka avasi kokonaisia aloja markkinalogiikalle ja -dynamiikalle, on vaikuttanut konkreettisesti sellaisten tiiviiden unionin yhtenäismarkkinoiden luomiseen, joilla on entistä vähemmän sääntöjä ja lainsäädäntöä.

7.1.1 Kilpailupolitiikalla on unionin talouspolitiikassa yhä merkittävämpi rooli. Aiemmin sekä komissio ⁽²³⁾ että ETSK ⁽²⁴⁾ ovat korostaneet, että on suunniteltava uusia talouspoliittisia välineitä, jotta kilpailu- ja teollisuuspolitiikka voidaan suunnata seuraaviin tavoitteisiin: taloudellisen ja sosiaalisen koheesion lisääminen, työllisyyden suojeleminen myös valtiontukien sekä yritysten siirtymisen valvontajärjestelmien avulla, ympäristönsuojelu sekä laajojen ja vaativien tutkimus- ja kehittämisohjelmien edistäminen.

Nykyisin kilpailupolitiikka koordinoidaan tiiviisti muiden politiikkojen, kuten sisämarkkina- ja kuluttajansuojapolitiikan

⁽²³⁾ "Rakennemuutosten myötäily: laajentuneen Euroopan teollisuuspolitiikka", KOM(2004) 274 lopullinen.

⁽²⁴⁾ ETSK:n lausunto aiheesta "Rakennemuutosten myötäily: laajentuneen Euroopan teollisuuspolitiikka", KOM(2004) 274 lopullinen (EUVL C 157, 28.6.2005).

kanssa, jotta luotaisiin yhä paremmin toimivat markkinat kuluttajien ja unionin kilpailukykyyn hyödyksi.

7.1.2 EU:n seitsemää suurinta jäsenvaltiota koskevien ajantasaistettujen tietojen perusteella komissio odottaa, että vuonna 2007 EU:n talouskasvu on 2,8 prosenttia ja euroalueen talouskasvu 2,5 prosenttia ⁽²⁵⁾. Vaikka Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF) on korjannut euroalueen kasvuennusteita alaspäin 2,1 prosentista 1,6 prosenttiin, ETSK katsoo, että EU:n talouskasvu jatkunee edelleen talouden vakaan perustan ja edullisen maailmanlaajuisen toimintaympäristön ansiosta.

7.1.3 ETSK:n mielestä on tärkeää, että EU pyrkii tasapainoiseen talouskasvuun ja hintavakauteen, osaamista, täystyöllisyyttä ja sosiaalista edistystä tavoittelevaan erittäin kilpailukykyiseen sosiaaliseen markkinatalouteen sekä korkeatasoiseen ympäristönsuojeluun ja ympäristön laadun parantamiseen.

7.1.4 Markkinoilla, joilla kilpailupolitiikalla on yhä enemmän painoarvoa, taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristönsuojelua koskevat indikaattorit ovat keskeisiä mitattaessa kilpailukykyä niin loppukuluttajien kuin etenkin yritysten kannalta.

7.1.5 ETSK katsoo, että eurooppalaisten yritysten ja palvelujen kilpailukyky on — tiiviissä yhteydessä kauppapolitiikkaan — turvattava sellaisten varmojen sääntöjen järjestelmällä, jotka perustuvat kilpailupolitiikan asianmukaiseen soveltamiseen.

Maailmanlaajuisesti tarkasteltuna EU on kaikkein avoimin ulkomaisille tuotteille. Keskeisten polkumyynnin ja tukien vastaisten eurooppalaisten suojakeinojen poistaminen vahingoittaisi kaikkia tuottajia, jotka toimivat EU:ssa kilpailu- ja kauppasääntöjen sekä valtiontukea koskevien EU:n säännösten mukaisesti.

ETSK vetoaa tässä yhteydessä komissioon, jotta se yhtäältä ilmoittaisi nykyistä valppaammin epärehellisestä kansainvälisestä kilpailusta Maailman kauppajärjestölle WTO:lle ja toisaalta sitoutuisi lisäämään kahdenvälisiin kauppasopimuksiin lausekkeen, jonka mukaan kauppakumppanien on noudatettava kilpailusääntöjä, ja valvottava myös valtiontukia tehokkaasti.

7.2 Valtiontukien valvonta

7.2.1 ETSK on tyytyväinen komission strategiaan ajanmukaistaa valtiontukia koskevaa toimintasuunnitelmaa, joka perustuu kohdennettuihin valtiontukiin, taloudellisiin analyysiin, tehokkaiisiin menetelmiin sekä komission ja jäsenvaltioiden jaettuun vastuuseen. Komitea pitää oikeana komission arvioita, jonka mukaan teknologian siirtoon, innovointiin ja suurten investointihankkeiden monilaisiin puitteisiin kohdenetut valtiontuet ovat hyväksyttäviä ja että niihin on suhtauduttava toisin kuin muihin tukiin.

7.2.2 Komission tulisi valtiontukitapauksia tutkiessaan hyväksyä jäsenvaltioissa myönnetty erityisverokohtelu keskinäisille yhtiöille, kuten osuuskunnille sekä yrityksille, joilla on vahva sosiaalinen vaikutus.

⁽²⁵⁾ Ks. lehdistötiedote IP/07/1295. Lisätietoja luettavissa internetsivustolla http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2007/interim_forecast_1107_en.pdf.

7.3 Pankit ja rahoitusmarkkinat

7.3.1 ETSK suhtautuu myönteisesti komission toimiin valvoa osakkaiden ristiinostamista sekä rahoitustuotteiden hallinnointia. Erityistapauksissa luottolaitokset ovat olleet teollisuusyhtiöiden pääosakkaita (osakkaiden sopimus). Näin ollen pankkien myöntämällä luotoilla on rahoitettu samojen pankkien osuuksien ostoa.

7.4 Energia

7.4.1 ETSK korostaa, että energia edustaa markkinoiden ohella myös kehitystä, työllisyyttä ja ympäristöä. EU:lla on nykyisin uusia maailmanlaajuisia kilpailijoita⁽²⁶⁾, ja uusissa markkinarakenteissa on usein otettava huomioon voimasuhteet.

7.4.2 ETSK katsoo, että tarkasteltaessa kaasualalla tuotannon erottamista jakelusta (*unbundling*) on otettava huomioon alan erityispiirteet⁽²⁷⁾.

7.5 Tiedon monimuotoisuus ja kilpailuoikeus

7.5.1 ETSK suosittelee, että media-alalla tehdään ero monimuotoisen tiedon levittämistä koskevan erityislainsäädännön sekä yleisen kilpailuoikeuden välillä. On korostettava, että toimivat kilpailusäännöt ovat välttämätön mutta eivät riittävä edellytys monimuotoisuuden varmistamiseksi.

7.5.2 Jos tätä erityispiirrettä ei ymmärretä, on vaarana, että kilpailusäännöt menettävät tehonsa ja monimuotoisuuden periaate heikkenee.

7.6 Televiestintä

7.6.1 ETSK katsoo, että televiestintäverkkojen toiminnallista erottamista ja unionin viraston perustamista alalla on arvioitava asianmukaisesti muihin aloihin nähden, sillä kyseisellä Euroopan kilpailukyvyyn kannalta erittäin tärkeällä alalla tehtävät investoinnit ovat tekniikan kehittymistä silmällä pitäen perusluonteisen tärkeitä alan kilpailukyvyyn kehittämiseksi.

7.7 EU:n kilpailusääntöjen soveltaminen ja vahvistaminen kansallisissa tuomioistuimissa

7.7.1 Säännösten tehokkaan soveltamisen varmistamiseksi on tärkeää kouluttaa jatkuvasti jäsenvaltioiden tuomareita ja kaikkia oikeudellisia toimijoita kilpailuoikeuden alalla.

ETSK vetoaa tässä yhteydessä komissioon, jotta se hyväksyisi mahdollisimman pian suuntaviivat EY:n perustamissopimuksen 82 artiklan soveltamiseksi etenkin markkinoilta sulkemisen osalta.

7.7.2 ETSK suhtautuu myönteisesti komission laatimien hankkeiden yhteisrahoitukseen, mutta katsoo, että vuonna 2006 toteutettujen, EU:n 25 jäsenvaltiolle suunnattujen yli 15 koulutushankkeen lisäksi voidaan tehdä ja on tehtävä enemmän, jotta vastataan kilpailupolitiikan luomiin haasteisiin sekä ratkaistaan komission, yritysten, järjestöjen ja kuluttajien suhteista syntyvät ongelmat.

7.7.3 Etenkin ETSK:n ja Euroopan komission suhteita on äskettäin vahvistettu, kun 30. ja 31. toukokuuta 2007 pidetyssä ETSK:n täysistunnossa⁽²⁸⁾ allekirjoitettiin marraskuussa 2005 tehdyn yhteistyöpöytäkirjan liite. Sopimuksen myötä ETSK, joka on kansalaisten kanssa edistämänsä vuoropuhelun ansiosta etuoikeutetussa asemassa, siirtyy yhteydenpidon keskipisteeseen.

7.7.4 ETSK kehottaa komissiota ja Euroopan parlamenttia kehittämään toimielinten yhteistyötä siten, että unionin lainsäädäntö ja jäsenvaltioiden lainsäädännöt ovat keskenään yhteensopivia.

ETSK on tyytyväinen uuden perussopimuksen (Lissabonin sopimuksen) hyväksymiseen, sillä se yksinkertaistaa oikeudellista viitekehystä ja vastaa 27 jäsenvaltion unionin tarpeisiin. Uuden sopimuksen myötä EU voi sopia uusista politiikoista ja tehdä tarvittavia päätöksiä vastatakseen uusiin haasteisiin.

7.7.5 Lopuksi ETSK korostaa, ettei kilpailupolitiikkaa tule pitää tavoitteena sinällään, vaan sen on oltava edelleen täysimääräisesti Euroopan komission "toimintaa"⁽²⁹⁾.

Antaakseen panoksensa työskentelyn avoimuuteen ETSK järjesti tiloissaan 27.–28. syyskuuta 2007 runsaasti osanottajia keränneen konferenssin aiheesta "Hallitustenvälinen konferenssi vuonna 2007: järjestäytyneen kansalaisyhteiskunta ääni kuuluville Euroopan tulevaisuudesta".

Bryssel 13. helmikuuta 2008

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean

puheenjohtaja

Dimitris DIMITRIADIS

⁽²⁶⁾ Etenkin Gazprom ja Sonatrach.

⁽²⁷⁾ Neelie Kroes, *More Competitive Energy Markets: Building on the Findings of the Sector Inquiry to Shape the Right Policy Solution*, Bryssel, 19. syyskuuta 2007.

⁽²⁸⁾ Tiivistelmä kyseisessä täysistunnossa annetuista lausunnoista on luettavissa internetsivustolla http://www.eesc.europa.eu/activities/press/summaries_plenaries/2007/grf_ces83-2007_d.fi.pdf.

⁽²⁹⁾ Jäsenvaltioiden hallitusten edustajien konferenssin Brysselissä 3. joulukuuta 2007 hyväksymän Lissabonin sopimuksen teksti on luettavissa internetsivustolla <http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cmsUpload/cg00014.fi07.pdf>.